UNIVERZITET / SVEUČILIŠTE „VITEZ“
VITEZ

Predmet: Ekonomija u zdravstvu

Školska godina: 2010/2011
Nastavnik: Prof. dr Nezir Huseinspahić, profesor
Saradnik: mr. Tanja Gavrić, viši asistent
Godina studija: III godina redovni sati

Nosioci nastavnog procesa	E-mail adresa	Konsultacije	
Nezir dr Huseinspahić, profesor	n.huseinspahic@gmail.com	Nedjelja	10:00-14:00
Tanja Mlakić, viši asistent	tanja.mlakic@gmail.com	Nedjelja	14,00-18,00

Syllabus – Vodič za nastavu

S a d r ž a j:

1. Opis predmeta ……. 1
2. Osnovni ciljevi ……2
3. Nastavni proces – predavanja ……..…2
4. Nastavni proces – vježbe …….3
5. Provjera znanja – Ocjenjivanje ……4
6. Literatura ……. 5

1. Opis predmeta

Ekonomija u zdravstvu je predmet koji izučavaju studenti treće godine studija (vanredni studij) u zimskom semestru. Cilj predmeta (kolegija) je upoznati studente s temom i problemom zdravstvenog sistema, te sticanje specifičnih znanja i općih znanja o zdravstvenoj ekonomiji i njenoj važnosti za državu i zdravstveni sistem. Prema ovom Syllabus-u predmet će slušati i polagati studenti treće godine vanrednog studija. Predmet "Ekonomija zdravstva" je predmet koji spada u oblast ekonomije. Bez namjere da povlačimo demarkacionu liniju između ekonomije i biznisa kao dva simbiotički vezana područja, ipak moramo naznačiti da su ekonomija i biznis dva izdiferencirana područja, dvije strane iste medalje, gdje svaka strana ima različite oznake i različite simbole. Biznis je usmjeren na poslovni subjekt (kao što su preduzeća ali i ustanove, odnosno na aktivnosti vezane za ustroj biznisa i unapređenje organizacijskog poslovanja, dok ekonomija, pojednostavljeno rečeno, predstavlja okvir, ambijent unutar kojeg se biznisi odvijaju. Karakter simbiotičke veze između ekonomije i biznisa ogleda se u činjenici da nema preduzetništva i biznisa bez zdravog okvira i ambijenta (zdrave ekonomije), niti ima uspješnih ekonomija bez uspješnih biznisa i uspješnih preduzetnika.

Svrha predmeta "Ekonomija u zdravstvu", kao jednog od centralnih predmeta iz domena poslovanja u zdravstvu, je osposobiti studente da razumiju kako funkcionira zdravstveni sistem kao cjelina, odnosno sa pozicije osoblja koji osmišljavaju i vode cjelokupno poslovanje. Drugim riječima, kroz predmet "Ekonomija zdravstva" osigurava se pogled cjelovito vođenje uslužnog procesa u zdravstvu". Razlog pozicioniranja "Ekonomija zdravstva" na trečoj godini studija ima za cilj osposobiti studente Fakulteta za zdravstvenu njegu završnih godina da razumiju mjesto i ulogu većeg broja predmeta iz domena ekonomike u zdravstvu koje će izučavati na narednim godinama studija, a koji su fokusirani na pojedine dijelove cjelovitog vođenje uslužnog procesa u zdravstvenim ustanovama svih nivoa. Da bi se na odgovarajući način ostvarila definirana svrha predmeta "Ekonomija zdravstva" tokom nastavnog procesa elaboriraju se slijedeće tematske cjeline:

1. Uvod u ekonomiju zdravstva,
2. Ulaganje u zdravstvu,
3. Ekonomski principi u ekonomiji u zdravstvu,
4. Oblici financiranja u zdravstvu,
5. Odnos ponude i tražnje u zdravstvu,
6. Osnovni tipovi ekonomske procjene u zdravstvu.

Uvod u ekonomiju zdravstva je cjelina koja ima za cilj: (1) izvršiti okvirno razgraničenje između ekonomije realnog sektora i ekonomije zdravstva kao uslužnog sektora, (2) definirati ekonomske principe u ekonomiji zdravstva, prepoznati bazične odnose ponude i tražnje za uslugama u zdravstvu, definirati set kriterija organizacijske uspješnosti zdravstvenih sistema, usvojiti baznu terminologiju iz domena zdravstvene ekonomije, (3) pozicionirati organizacijskog top – menadžera kao ključni organizacijski resurs u zdravstvu, te (4) sagledati genezu razvoja misli o ekonomiji u zdravstvu kao nauci. Nakon elaboracije ovog dijela studenti fakulteta zdravstvene njege bi se trebala imati jasnu predodžbu šta je ekonomija u zdravstvu, te jasna predodžbu da je organizacijski top – menadžer ključni organizacijski resurs koji osmišljava i usmjerava sve ekonomske funkcije vezane za sam proces usluživanja. Fokus je na vođenju tzv. procesa u zdravstvu primarnog, sekundarnog i tercijarnog nivoa zdravstvene zaštite kao i na državnom nivou.

2. Osnovni ciljevi

Ciljevi koji se žele ostvariti realizacijom nastavnog procesa mogu se sagledati kroz slijedeće aspekte:

Osnovni ciljevi – znanje:

- Razumijevanje bazičnog konteksta u kojem se odvija uslužni proces,
- Razumijevanje logike ekonomije u zdravstvu kao cjelovitog poslovnog procesa sa pozicije konceptualnog te konfiguraciono – situacionog pristupa
- Upoznavanje sa sadržajem bazičnih ekonomskih principa posmatranih sa stanovišta uspješnog vođenja zdravstvenih organizacija i zdravstvenog sistema na nivou država Razumijevanje (naj) savremeni(ji)h koncepata ekonomije u zdravstvu.

Osnovni ciljevi – kompetencije:

- Sposobnost analitičkog promišljanja i sposobnost rješavanja složenih problema iz domena ekonomije u sektoru zdravstva na kreativan način
- Timski rad studenata
- Usmena prezentacija i komunikacione vještine, unapređenje vještina usmene prezentacije tematskih cjelina vezanih za ekonomske probleme u zdravstvu
- Pismena prezentacija, unapređenje vještine pisanog prezentiranja tematskih cjelina.

3. Nastavni proces – predavanja

Nastavni proces se realizira u periodu od 3 sedmica sa 4 - časovnim fondom sati, putem predavanja (12 sati) i vježbi (12 sati) po utvrđenom rasporedu. Predavanja vodi dr Nezir Huseinspahić kao profesor, sa preciznim određenjem tematskih cjelina i područja rada za svaku sedmicu prateći predočenu logiku predmeta.

Tabela 1. : Tematske cjeline po sedmicama

Sedmica	Tematska cjelina
	Prva nastavna sesija
1 (in class)	Uvod u zdravstvenu ekonomiju
2 (in class)	Ulaganje u poslovanje u zdravstvu
	Test 1 – 25.10.2015. u 09.00 sati
	Druga nastavna sesija
3 (in class)	Ekonomski principi u ekonomiji u zdravstvu
4 (in class)	Odnos ponude i tražnje u zdravstvu
	Test 2 – 15.11.2015. u 09.00 sati
	Treća nastavna sesija
5 (in class)	Oblici financiranja u zdravstvu
6 (in class)	Osnovni tipovi ekonomske procjene u zdravstvu
	Test 3 – 15.11.2015. u 09.00 sati
Popravni ispit	29.11.2015., u 8,30 sati

Predavački stil nastavnika ima hologramski karakter, u smislu da tematsku cjelinu na koju smo fokusirani tokom predavanja u svakom trenutku vidimo kao sa jasnim određenjem na koji način dana tematska cjelina participira u cijelosti. Naša intecija je da Vam na konzistentan način predočimo određen mentalni sklop, određen način promišljanja, određenu logiku sa sposobnošću da vidite problem i da razumijete način na koji su dijelovi pojedine tematske cjeline ukomponirani u ekonomiji kao cjelovitom procesu posmatrano sa stanovišta cjelovitog sistema u sektoru zdravstva. Da bi bili na optimalan način pripremljeni za praćenje nastave naša sugestija je da prije izvođenja nastave pročitate naznačene dijelove preporučene literature.

Tokom elaboracije tematskih cjelina koristimo veliku broj slide-ova, istovremeno pokušavajući da ostvarimo dvosmjernu komunikaciju između nas kao predavača i Vas kao slušalaca. Svi slide-ovi koji se koriste tokom predavanja i vježbi biće postavljeni na web stranicu Univerziteta/Sveučilišta „Vitez“ Travnik u okviru predmeta "Ekonomija zdravstva" koji se nalazi unutar opcije dodiplomskog dijela studija Menadžment u zdravstvu – prof. dr. Nezir Huseinspahić. Studenti ne treba da gube vrijeme na precrtavanje slide-ova, te mogu biti potpuno upućeni na izlaganje i mogu bez većih poteškoća da razumiju suštinu tematske cjeline.

Uvjereni smo da u slučaju odgovarajuće pripreme za nastavu, te uz proaktivno praćenje nastave nećete imati velikih poteškoća u procesu izgradnje odgovarajućeg mentalnog sklopa za oblast Ekonomije u zdravstvu, te u sticanju potrebnih znanja za uspješno polaganje ispita. Prisustvo na nastavi – predavanjima je obavezno, u smislu da će se voditi evidenciju o Vašem dolasku na nastavu. Shodno tome, moje očekivanje je da će studenti koji dolaze na nastavu biti motivirani da nastavu prate na proaktivan način. Samim tim, očekujem da ćemo u amfiteatru imati poticajnu radnu atmosferu i odgovarajuće uslove za rad.

4. Nastavni proces – vježbe

Vježbe vodi viši asistent Tanja Mlakić u formatu četiri školska sata u "in class" sedmicama (po grupi) prema utvrđenom rasporedu. Vježbe imaju za cilj da se na predavanjima elaborirane tematske cjeline sagledaju kroz "analizu slučajeva", podsticati studente da inovativno i kreativno razmišljaju. Vježbe su zamišljene na način da je saradnik samo mediator koji podstiće dvosmjernu komunikaciju i iznalazi načine vašeg proaktivnog učešća u izvođenju vježbi. "Slučajevi" koji se analiziraju su odabrani članci u formi komentara i prevoda iz različitih svjetskih časopisa iz domena ekonomije u zdravstvu koji smo priredili (i još uvijek priređujemo). Članci trebaju biti prepoznati kao praktična platforma prema pojedinim teorijskim tematskim cjelinama u kontekstu praktičnog analiziranja istih. Članci će biti blagovremeno dostupni studentima. Naša očekivanja od Vas su da ćete Vi prije održavanja vježbi pročitati date slučajeve predviđene za tekuću radnu sedmicu, o njima kreativno promišljati, te aktivno učestvovati u svim oblicima odvijanja vježbi, čime ćete biti u prilici da u potpunosti razumijete i prihvatite tematske cjeline i koncepte predočene na predavanjima. Pored navedenog, vježbe će sadržati i određene radionice u okviru kojih će studenti biti raspoređeni u timove koji će rješavati konkretno postavljene probleme kreativno koristeći znanja usvojena tokom predavanja. U vježbe će biti moguće ugraditi i određena istraživanja koja mogu provesti zainteresirani studenti. Navedeno istraživanje će biti vezano za zadaće koje su studenti obavezno redovno raditi. Naravno i navedena istraživanja i članci za analizu će biti temeljem za pripremanje prezentacija.

Aktivna participacija od strane studenata u analizi slučajeva i rješavanja konkretnih problema se dodatno boduju prilikom konačnog ocjenjivanja. Teme za pripremu eseja će također biti sukcesivno definirane tokom izvođenja vježbi u kontekstu nastavnih cjelina koje budu izučavane u datom periodu i ranije navedenih materijala.

5. Provjera znanja – ocjenjivanje

Provjera znanja obavlja se putem testa u terminu ispita, odnosno putem testova A i B tokom nastave (Tabela 1). Test je strukturiran na metodološki istovjetan način. Studenti će blagovremeno, prije ispita, biti upoznat sa strukturom testa u smislu koliko pitanja iz koje oblasti i koje vrste će biti postavljeno na pojedinom parcijalnom ispitu. Pored testova, formiranje ocjene vrši se i kroz valorizaciju različitih aktivnosti studenata naznačenih u slijedećoj tabeli (Tabela 2). Da bi studenti mogli uspješno položiti ispit, moraju ispunjavati slijedeće obaveze:

1. **Sažetak obaveznih članaka (Analiza slučajeva sa pisanom prezentacijom).** Studenti će na individualnom planu, po iščitavanju predočenih članaka, izvršiti analizu istih sa fokusom na posebno definiranim zadacima vezanim za konkretan članak. Predviđena aktivnost se vrednuje do 20 poena i to do 5 poena po pojedinačnom članku.

2. **Online diskusije**. Tokom rada na predmetu studenti učestvuju i u online diskusijama na zadatu temu. Preduslov davanju kvalitetnih komentara biće iščitavanje zadatog članka ili slučaja. Data aktivnost se vrednuje do 20 poena i to do 10 poena po pojedinačnoj online diskusiji.

3. **Testovi provjere znanja**. Tokom semestra će se organizirati tri testa (test 1, test 2 i test 3. Tačan raspored i vrijeme održavanja testa će biti poznat najmanje tri dana prije održavanja testa, a raspored održavanja biće dostupan na predmetnoj web stranici. Studenti će o svim aspektima vezanim za strukturu testa biti vrlo detaljno upoznati i na vježbama. Položeni testovi će vrijediti i na popravnom ispitu koji će biti organiziran u zadnjoj sedmici dopunske nastave. Studenti imaju pravo pristupa testu 2 bez obzira na postignuti uspjeh u testu 1.

Važno je naglasiti da se na završnom testu može postići maksimalno 60 bodova, što nije dovoljno za pozitivnu ocjenu ukoliko student nije bio aktivan tokom semestra. U 3. sedmici studenti ne mogu polagati oba testa odjednom. Student prikuplja bodove, odnosno grade ocjenu kroz ranije navedene oblike rada na već opisan način.

Student može, ali ne mora, uraditi sve predviđene aktivnosti. To će se naravno odraziti na njegov konačan uspjeh. Međutim, student mora položiti oba testa i ostvariti na svakom testu minimalan broj bodova (55% od mogućeg broja bodova) da bi stekao pravo na daljnje kumuliranju broja bodova osvojenih tokom nastave u građenju finalne ocjene (Tabela 3). Konačna ocjena se izračunava na osnovu bodovanja koje je definirano u slijedećoj tabeli (Tabela 2.).

Tabela 2.: Osvajanje bodova u toku i na kraju semestra

R. br.	Opis	
1.	Test 1 – prvi kolokvij (prvih 50% gradiva)*	20 bodova
2.	Test 2 – drugi kolokvij (drugih 50% gradiva)*	20 bodova
3.	Test 3 - završni ispit (ukupno gradivo)*	20 bodova
4.	Predavanje – prisustvo	5 bodova
5.	Predavanje – aktivno učešće	5 bodova
6.	Vježbe – prisustvo	5 bodova
7.	Vježbe – seminarski rad*	10 bodova
8.	Vježbe – usmena*	5 bodova
9.	Vježbe – esej ili studij slučaja*	10 bodova
	Ukupno:	**100 bodova**

*Student ima pravo na popravni iz točki 1, 2, 3, 7, 8 i 9 ukoliko je nezadovoljan sa osvojenim bodovima ili nije u određenom terminu pristupio testu ili nije predao rad pod tačkama 7, 8 i 9.

Tabela 3.: Ocjenjivanje – Ocjena

Sistem ocjenjivanja	Opis	
10 (A)	Izuzetan uspjeh sa neznatnim greškama	95-100 bodova
9 (B)	Iznad prosjeka sa ponekom greškom	85-94 boda
8 (C)	Prosječan, sa primjetnim greškama	75-84 boda
7 (D)	Općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima	65-74 boda
6 (E)	Zadovoljava minimalne kriterije	55-64 boda
5 (F, FX)	Potrebno znatno više rada	Ispod 55 bodova

Svi studenti imaju pravo uvida u rad na dan upisa ocjena prema utvrđenom rasporedu. U slučaju da je učinjena greška, odnosno da je utvrđen manji broj bodova od stvarnog, greška će biti na licu mjesta otklonjena.

6. LITERATURA

Obavezna literatura:

- Vilogorac, Esad (2001), Uvod u ekonomiju, Ekonomski fakultet u Sarajevu, 1.- 340. (obavezne stranice za pripremu ispita od 4.- 106.);
- Set odabranih članaka;
- Set materijala za vježbe;
- Materijali dostupni na predmetnoj web stranici;

Dopunska literatura:

- Dodatna literatura se definira i na osnovu zadanih tema koje seminarski rad obrađuje;